Staaroperatie (cataractoperatie)

Bij een staaroperatie vervangt de oogarts de troebele natuurlijke lens door een nieuwe heldere kunstlens. Dit gebeurt via een klein sneetje in het oog. Een staaroperatie wordt ook wel een cataractoperatie genoemd.

De oogarts bepaalt samen met u het juiste moment voor de operatie. Wanneer u door staar moeite krijgt met dagelijkse activiteiten, zoals werk of hobby's, kan het tijd zijn om de operatie te plannen.

Een staaroperatie is over het algemeen veilig, ook op oudere leeftijd. Uw oogarts bespreekt vooraf het verwachte resultaat met u.

Meer over een staaroperatie

Gezichtsscherpte na de operatie

Na de operatie verschilt het per persoon hoe snel het zicht verbetert. Sommige mensen zien al na een dag goed, terwijl anderen pas na een paar dagen of na een nieuwe bril scherp kunnen zien. Dit hangt van meerdere factoren af. Tijdens uw afspraak op de polikliniek bespreekt de oogarts met u wat u kunt verwachten. Soms kan een andere oogafwijking het herstel beïnvloeden.

De oogarts kiest de kunstlens die uw zicht zo scherp mogelijk maakt. Het doel is om minder afhankelijk te zijn van een bril, maar een (lichte) vertebril of leesbril blijft vaak nodig.

Type kunstlenzen

Er zijn drie soorten kunstlenzen waaruit u kunt kiezen:

- **'Sferische' lens.** Dit is de standaard keuze en wordt het meest gebruikt.
- **'Torische' lens.** Geschikt voor mensen met een (hoge) cilinderafwijking van het hoornvlies. Deze lens kan de cilinderafwijking verminderen, waardoor u mogelijk geen vertebril meer nodig heeft na de operatie.
- **'Multifocale' lens.** Deze lens is bedoeld voor mensen die zowel dichtbij als veraf zo min mogelijk afhankelijk willen zijn van een bril. Multifocale lenzen hebben echter ook nadelen en zijn niet voor iedereen geschikt.

Torische en multifocale lenzen zijn zogenoemde 'premiumlenzen'. Dit zijn speciale lenzen die vaak niet vergoed worden door uw zorgverzekeraar. Deze lenzen zijn ook niet voor iedereen noodzakelijk of geschikt.

Brilsterkte

Welke lens u ook kiest, de oogarts kan niet garanderen dat u na de operatie geen bril meer nodig heeft. Dit geldt ook voor de premiumlenzen waarvoor u zelf moet bijbetalen. Het eindresultaat kan iets anders uitvallen dan berekend, waardoor een bril toch nodig kan zijn.

Dubbele staaroperatie

Soms kunnen beide ogen tegelijk worden geopereerd, wat het herstel sneller en makkelijker maakt. Dit noemen we een dubbele of bilaterale staaroperatie. Uw oogarts bespreekt samen met u of een dubbele ingreep voor u veilig en verstandig is. Ongeveer één derde van de mensen met staar komt voor deze dubbele ingreep in aanmerking. Voor patiënten die behalve van staar ook last hebben van andere oogafwijkingen, kan de dubbele operatie ongeschikt zijn. Een dubbele staaroperatie heeft veel voordelen voor de patiënt.

Lees meer over de voordelen van een dubbele staaroperatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/oogheelkunde/de-voordelen-van-een-dubbele-staaroperatie)

Voorbereiding

Op de polikliniek

Operatie en verdoving

Uw behandelaar bespreekt met u de operatie en de verdoving. In de meeste gevallen is dit een plaatselijke verdoving (druppelanesthesie). Bij sommige patiënten is het nodig om de ingreep onder narcose of anesthesiologische bewaking uit te voeren.

Wanneer u onder plaatselijke verdoving wordt geopereerd, krijgt u een gesprek (preoperatieve screening) met de verpleegkundige op de poli Oogheelkunde. Als u onder narcose of anesthesiologische bewaking wordt geopereerd, krijgt u een gesprek op de poli Anesthesie (Voorbereiding Opname).

De staaroperaties onder druppelverdoving vinden plaats in het St. Antonius Ziekenhuis, locatie Woerden. Staaroperaties onder narcose of anesthesiologische bewaking gebeuren in het St. Antonius Ziekenhuis, locatie Utrecht (Leidsche Rijn).

Afspraken

Wanneer u met de arts besloten heeft om een staaroperatie te ondergaan, dan worden er twee afspraken voor u gemaakt:

- De biometrie (lensmeting) bij de optometrist.
- De pre-operatieve screening bij de verpleegkundige op de poli Oogheelkunde.

Indien u een afspraak moet krijgen bij de poli Anesthesie (Voorbereiding Opname), krijgt u instructie hoe u deze afspraak kunt maken.

De biometrie (lensmeting)

Bij de biometrie vinden oogmetingen plaats om de sterkte van uw nieuwe lens te berekenen.

Contactlenzen

Belangrijk is dat mensen die contactlenzen dragen deze enkele weken voor de biometrie uitdoen. Hieronder kunt u lezen hoe lang u uw lenzen uit moet laten voor de meting:

- Harde lenzen: 3 weken
- Zachte lenzen: 2 weken
- Scleralenzen: 1 week
- Nachtlenzen: 6 weken

Gesprek met verpleegkundige op de poli Oogheelkunde (bij plaatselijke verdoving)

Samen met de verpleegkundige neemt u uw gezondheid door en krijgt u uitleg over belangrijke zaken rondom de staaroperatie.

Gesprek met anesthesist/Voorbereiding Opname (bij narcose of anesthesiologische bewaking)

Als u in overleg met uw oogarts narcose of anesthesiologische bewaking krijgt, kan aanvullend onderzoek nodig zijn. Dat onderzoek wordt gedaan door de anesthesist op de Voorbereiding Opname. Ook krijgt u van hem/haar informatie over de voorbereiding op de operatie en wordt uw medicijngebruik besproken.

Na de biometrie en preoperatieve screening kan de operatiedatum gepland worden.

De oogdruppels

Op onze locatie te Woerden krijgt u de oogdruppels op de dagbehandeling. Voor locatie Utrecht (Leidsche Rijn) haalt u direct na de staaroperatie de oogdruppels bij de apotheek van het Antonius Ziekenhuis.

Op de dag van de operatie start u met de oogdruppels volgens het druppelschema. **Deze druppels mogen alleen gebruikt worden in het te opereren oog.** Indien u aan 2 ogen bent geopereerd, krijgt u van beide oogdruppels 2 flesjes mee. Elk oog heeft z'n eigen flesjes.

Belangrijk!

- Wacht tussen het druppelen van de verschillende soorten oogdruppels altijd 5 minuten of langer.
- Gebruikt u al langere tijd andere oogdruppels? Voor hoge oogdruk of droge ogen bijvoorbeeld? Dan kunt u die gewoon blijven gebruiken. Houd ook dan rekening met 5 minuten tussen de verschillende druppels.
- Voor het veilig omgaan en gebruik van de oogdruppels verwijzen we u naar de informatie 'Oogdruppels en oogzalf' (https://www.antoniusziekenhuis.nl/oogdruppels-en-oogzalf).

De dag van de operatie bij druppelverdoving (locatie Woerden)

Eten en drinken

Voor de ingreep met druppelverdoving mag u thuis eten en drinken zoals u dit gewend bent. Op de dagbehandeling krijgt u **NA** de operatie iets te drinken.

Let op: indien u op locatie Utrecht (Leidsche Rijn) geopereerd wordt, dient u de instructies te volgen die u gehad heeft van de anesthesist/Voorbereiding Opname.

Medicijnen

Uw medicatie kunt u innemen, tenzij anders is afgesproken. Neem medicatie mee die u nodig heeft tijdens de

opname.

Sieraden, nagellak en make-up

Sieraden mogen niet gedragen worden tijdens de operatie, laat deze thuis. Neem geen waardevolle eigendommen mee. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor verlies, diefstal of schade. Ook mag u geen nagellak op. Draag geen make-up/dagcrème op het gezicht. Wimperextensions zijn niet toegestaan, deze mogen weer wanneer u op de poli de controle afspraak heeft gehad (na ongeveer 3 weken).

Dagbehandeling

Een staaroperatie gebeurt in dagbehandeling. Reken erop dat u totaal ongeveer 3 uur in het ziekenhuis zal verblijven. Dat is inclusief de voorbereiding en de ingreep. Als de ingreep op locatie Utrecht, Leidsche Rijn plaatsvindt, dan verblijft u in totaal ongeveer 4 uur in het ziekenhuis. Op de dagbehandeling vinden de voorbereidingen op de operatie plaats.

U krijgt een operatiemuts op. Het is fris op de operatiekamer. U kunt een deken krijgen.

Als u een gehoorapparaat draagt, vragen we u vlak voor de operatie om het gehoorapparaat uit te doen aan de kant van het oog dat geopereerd wordt. Dit om te voorkomen dat het gehoorapparaat nat wordt.

U kunt uw mobiele telefoon bewaren in het kluisje die aanwezig is op de Dagbehandeling.

Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius (https://www.antoniusziekenhuis.nl/patientenportaal-mijn-antonius). Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor de operatie? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de polikliniek Oogheelkunde (OK-planning) via T 088 -320 22 34. Wij verzoeken u dit nummer enkel te gebruiken voor het afzeggen van uw OK.

Behandeling

Hoe verloopt de operatie?

Vanaf de dagbehandeling wordt u in de operatiestoel naar de operatiekamer gereden. Een verpleegkundige neemt u mee en zal u verder begeleiden. Het (operatie)team checkt meerdere malen uw gegevens.

U ligt tijdens de operatie op uw rug en u heeft een ooglidspreider tussen de oogleden zodat u niet kunt knipperen. Het is belangrijk dat u tijdens de operatie uw hoofd en lichaam niet beweegt. Tijdens de operatie verwijdert de oogarts de lens uit het oog en vervangt deze door een kunstlens. Na de ingreep krijgt u zalf in het oog.

De ingreep wordt in het algemeen goed verdragen en is in principe niet pijnlijk. Mocht u tijdens de operatie pijn ervaren, dan kunt u dat rustig vertellen aan de operateur. Deze kan dan maatregelen nemen.

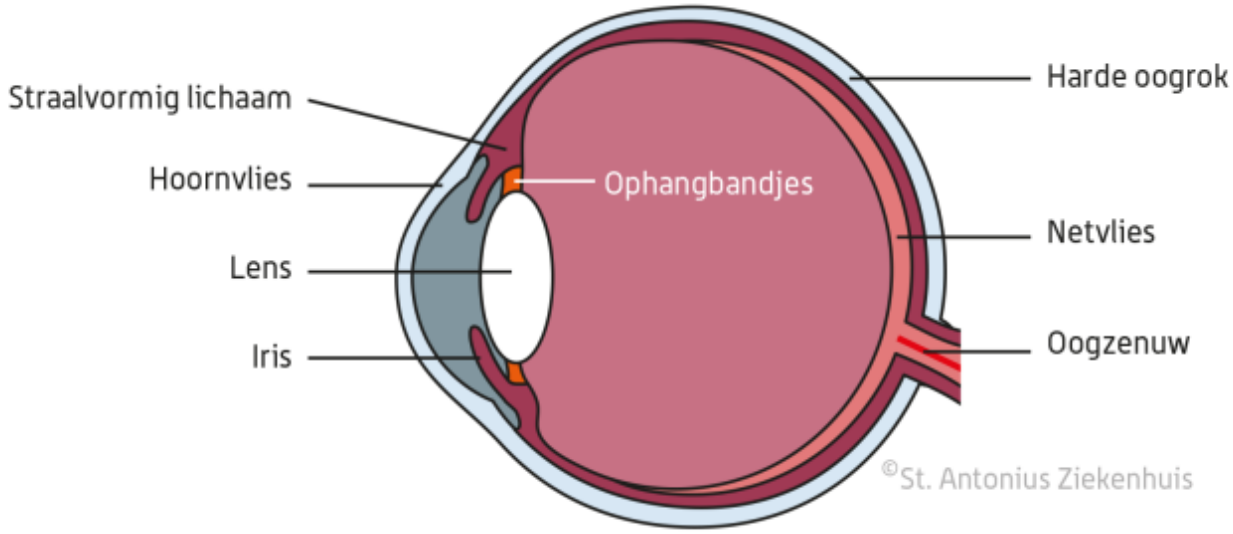

Hoe lang duurt de operatie?

Gemiddeld bent u een halfuur op de operatiekamer. De staaroperatie zelf duurt gemiddeld 15 minuten. Bij complexere operaties of bij een complicatie kan de operatie langer duren.

Nazorg

Na de operatie

Na de operatie gaat u terug naar de dagbehandeling. Uw pupil is na de operatie groter. Hierdoor ziet u tijdelijk minder scherp en bent u gevoeliger voor licht. We raden aan om een zonnebril mee te nemen.

Na wat drinken mag u onder begeleiding naar huis. U mag niet zelf naar huis rijden.

Controleafspraken

U komt **3-5 weken** na de operatie bij de optometrist voor de nacontrole. Van de optometrist krijgt u een voorlopig brilrecept.

Zes weken na de (laatste) operatie kunt u naar de opticiën om zo nodig een nieuwe bril of brillenglazen aan te schaffen. U kunt het brillenglas van uw geopereerde oog door de opticiën laten vervangen door een vensterglas. U mag het glas ook gewoon in de bril laten zitten. De sterkte klopt echter niet meer. Dit is niet erg voor uw oog, maar door uw oude brillenglas ziet u minder goed.

Complicaties

De kans is zeer klein, maar net als bij iedere oogoperatie kunnen (een van) de volgende complicaties optreden:

- Infectie (ontsteking)
- Bloeding

- Achterblijven van lensresten
- Netvliesloslating
- Netvliesoedeem
- Lenskapselscheur

Hierdoor kan het herstel langer duren. Soms is zelfs een extra operatie nodig of gaat u slechter zien. Als tijdens de operatie een complicatie ontstaat, is het niet altijd mogelijk om de kunstlens te plaatsen. Ook kan het zijn dat de oogarts een ander type kunstlens moet plaatsen.

Nastaar

Na verloop van tijd kan nastaar optreden. Dit is een kleine troebeling in het lenskapsel. Deze troebeling is met een laser te behandelen.

Adviezen voor thuis

Na een staaroperatie heeft uw oog tijd nodig om te herstellen. Het is daarom belangrijk dat u zich houdt aan de adviezen die gelden na de operatie. U vindt deze op de pagina Nazorg na een staaroperatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/nazorg-na-een-staaroperatie). Ook leest u hier in welke gevallen u contact op moet nemen .

Vragen?

Tijdens kantooruren

- U kunt terecht bij onze poli Oogheelkunde via T 088 320 22 00:
  maandag tot en met vrijdag tussen 08.30-12.00 en 13.00-16.15 uur.

Buiten kantooruren

- Binnen 24 uur na de operatie neemt u in dringende gevallen contact op met de Spoedeisende Hulp van het St. Antonius Ziekenhuis (T 088 320 33 00). Die kan eventueel met de dienstdoende oogarts overleggen
- Na 24 uur neemt u contact op met uw huisartsenpost.

Expertise en ervaring

U kunt bij het specialisme Oogheelkunde van het St. Antonius Ziekenhuis terecht voor de meeste onderzoeken en behandelingen van aandoeningen aan uw ogen. Onze oogartsen hebben veel ervaring met staaroperaties.

Checklist bij staaroperatie

Voor de operatie

- Contactlenzen**:** Draagt u contactlenzen? Doe deze dan op tijd uit voor de biometrie (lensmeting). Lees hierover meer onder het kopje ‘De biometrie (lensmeting)’.
- Medicatie**:** Neem uw medicatielijst mee naar de preoperatieve screening.
- Gezondheidsvragenlijst**:** Vul de vragenlijst in via Mijn Antonius of neem de papieren versie mee.

Op de dag van de operatie

Wat moet u doen?

- Doe uw sieraden thuis af.
- Draag geen nagellak.
- Gebruik geen make-up of dagcrème en draag geen wimperextensions.
- Neem uw eigen medicijnen in, tenzij hierover andere afspraken zijn gemaakt.
- Neem uw eigen medicijnen mee als u deze tijdens de opname nodig hebt.
- Neem eventueel een brillenkoker mee naar de dagbehandeling.
- Neem een zonnebril mee.
- Regel vervoer naar huis.

Die avond

- Begin met het gebruiken van de oogdruppels volgens het schema.

De dag na de operatie

- Gebruik de oogdruppels volgens het schema.

Aanvullende informatie per locatie

Utrecht (Leidsche Rijn)

- Volg de instructies van de afdeling Anesthesie over wanneer en wat u mag eten en drinken.
- Haal de oogdruppels na de staaroperatie op bij de apotheek van het St. Antonius Ziekenhuis.

Woerden

- Eet en drink thuis zoals u gewend bent.
- U krijgt de oogdruppels op de dagbehandeling.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Staar (cataract) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/staar-cataract)

Behandelingen & onderzoeken

- Nastaar (https://www.antoniusziekenhuis.nl/nastaar)
- Nazorg na een staaroperatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/nazorg-na-een-staaroperatie)

Specialismen

- Oogheelkunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/oogheelkunde)

Contact Oogheelkunde	T 088 320 22 00